Dosarul nr.2a-994/25 (2-25000414-03-2a-22072025)
Judecătoria Orhei, sediul central
Judecător Alexandra Romanaș

CURTEA DE APEL NORD
D E C I Z I E

03 februarie 2026 **municipiul Bălţi**

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord
în componenţă:
preşedintele şedinţei, judecătorul Elena Grumeza,
judecătorii Ivan Parii și Natalia Costaș,
grefier Olga Topada,
examinând în ședință publică, cererea de apel declarată de Leahu Elena reprezentat de avocatul Munteanu Diana împotriva hotărârii judecătoriei Orhei, sediul central din 20 martie 2025 emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Leahu Elena către Surchicin Anton privind repararea prejudiciului moral, biologic și încasarea cheltuielilor de judecată,

a constatat:

Pretențiile reclamantului:

1. La 02 ianuarie 2025 reclamanta Leahu Elena a depus cerere de chemare în judecată către Surchicin Anton prin care a solicitat încasarea prejudiciului moral în sumă de 30 000 lei, prejudiciul biologic în sumă de 30 000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea acțiunii s-a invocat că, prin decizia agentului constatator din 14.10.2024 pârâtul Surchicin Anton a fost recunoscut vinovat de comiterea contravențiilor prevăzute de art. 69 alin. (1), 78 alin. (1), 354 alin. (1), 357 alin. (1) Cod Contravențional, pentru faptul că la data de 27 august 2023, aproximativ ora 22 - 22.30, aflându-se în strada din *****, a manifestat un comportament neadecvat față de ea, aplicându-i lovituri, cauzându-i în consecință vătămări corporale neînsemnate.
3. Potrivit raportului de constatare din 15.03.2024 s-a constatat: *****, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, care putea fi pumnul. În momentul cauzării leziunilor corporale constatate se poate admite că s-a acționat traumatic asupra corpului de cel puțin 2 ori.
4. Menționează reclamanta că, deși a trecut ceva timp de la producerea incidentului, pârâtul nu a contactat-o niciodată, nu a întrebat-o care este starea de sănătate, nu și-a cerut scuze, prin ce îi creează în continuare o stare de nedreptate, astfel cauzându-i un prejudiciu moral enorm și o stare de nedreptate.

Poziția instanței de fond:

5. Prin hotărârea judecătoriei Orhei, sediul central din 20 martie 2025 acțiunea civilă a fost admisă parțial. S-a încasat de la Surchicin Anton în beneficiul lui Leahu Elena suma de 3000,00 lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 2000,00 lei cu titlu de cheltuieli de judecată. S-a încasat de la Surchicin Anton în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 250,00 lei. În rest, pretențiile s-au respins ca fiind neîntemeiate.

Solicitarea apelantului:

6. Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 20 martie 2025, pârâtul Surchicin Anton a contestat cu apel hotărârea judecătoriei Orhei, sediul Central 20 martie 2025, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de fond.
7. La fel, nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 04 aprilie 2025 avocatul Munteanu Diana în interesele reclamantei Leahu Elena a declarat apel nemotivat prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată înaintate.
8. Prin încheierea Colegiului Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord din 18 septembrie 2025 nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Surchicin Anton și s-a comunicat apelantului despre necesitatea înlăturării neajunsurilor și anume prezentarea cererii de apel motivate, a bonului taxei de stat și bonului taxei de timbru.
9. Totodată, prin încheierea Colegiului Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord din 24 septembrie 2025 nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Leahu Elena și s-a comunicat apelantei despre necesitatea înlăturării neajunsurilor și anume prezentarea cererii de apel motivate și bonului taxei de timbru.
10. La data de 15 octombrie 2025 reprezentantul apelantei Leahu Elena, avocatul Munteanu Diana a înlăturat neajunsurile menționate în încheierea Curții de Apel Nord din 24 septembrie 2025 și a depus cererea de apel motivată.

Argumentele părților:

11. În motivarea apelului declarat de Leahu Elena s-au invocat motive de fapt și de drept similare celor din cererea de chemare în judecată. Suplimentar s-a invocat că, instanța de fond, la examinarea prezentei cauzei nu a ținut cont de circumstanțele de fapt, apreciindu-le în defavoarea apelantei. Or, nemijlocit în motivarea acțiunii a motivat că inițial în baza plângerii deusă de apelant împotriva acțiunilor ilegale comise de intimatul Surchicin Anton a fost declanșată urmărirea penală în legătură cu inițierea cauzei penale în privința acestuia. Ulterior, după o lungă perioadă de desfășurare a acțiunilor de urmărire penală, s-a decis clasarea cauzei penale cu atragerea intimatului la răspundere contravențională. Prin decizia agentului constatator 14.10.2024, intimatul Surchicin Anton a fost recunoscut vinovat de comiterea contravențiilor prevăzute de art. 69 alin. (1), 78 alin. (1), 354 alin. (1), 357 alin. (1) Cod contravențional. Respectiv, în aceste condiții apelanta a fost recunoscută ca victimă a patru contravenții comise de intimatul Surchicin Anton.
12. Susține că, cuantumul prejudiciului moral stabilit de instanța de fond în mărime de 3 000 lei nici măcar nu acoperă prejudiciul suferit de apelantă în proporție de a câte 1 000 lei pentru fiecare contravenție comisă de intimat, a cerei victimă a fost.

13. Totodată instanța de fond nu a ținut cont de faptul că în final, intimatul Surchicin Anton nu a fost atras la răspundere contravențională în legătură cu intervenția termenului de prescripție, fapt care a generat pentru apelantă o stare de nedreptate. Or, pe lângă faptul că mai bine de un an a umblat pe ușile Inspectoratului de Poliție ca victimă în cauza penală, în final intimatul nici nu este supus căreiva pedepse. Astfel, hotărârea primei instanțe nu prezumă caracterul legal al unui proces echitabil și public, nu prezumă respectarea deplină a drepturilor și intereselor legitime personale garantate de Constituție cât și legislația națională și internațională la care Republica Moldova a aderat și a ratific şi care prezumă respectarea întocmai a normelor dreptului procedural la examinarea pricinii, ce denotă în esență ilegalitatea actului juridic de dispoziție contestat, inslusiv denotă exercitarea actului justiției contrar normelor de drept.
14. Prin încheierea Colegiului civil al Curții de Apel Nord din 17 noiembrie 2025 s-a restituit apelul declarat de Surchicin Anton împotriva hotărârii judecătoriei Orhei, sediul Central din 20 martie 2025, în conformitate cu prevederile art. 369 alin.1) lit. a) CPC.
15. În ședința instanței de apel reprezentantul apelantei Leahu Elena, avocatul Munteanu Diana a susținut cererea de apel în mod integral cu toate motivele invocate, menționând că suma de 3000 lei încasată cu titlu de prejudiciu moral este insuficientă în raport cu suferințele suporate de apelantă.
16. Intimatul Surchicin Anton nu s-a prezentat din motive necunoscute instanței. Procedura de citare legală a fost respectată (f.d.65).
17. Prin urmare, în temeiul art. 379 alin.2) CPC, instanța de apel a dispus examinarea cauzei în lipsa intimatului care a fost înștiințat în mod legal despre data și ora examinării cauzei.

Aprecierea instanței de apel:

18. Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, examinând înscrisurile, audiind participanții la proces, Colegiul civil consideră apelul neîntemeiat şi pasibil respingerii din următoarele motive:
19. Potrivit art.362 alin.1 CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.
20. Din materialele cauzei rezultă că dispozitivul hotărârii a fost pronunțat la 20 martie 2025, iar cererea de apel a fost declarată 04 aprilie 2025, prin urmare Colegiul consideră că apelanta s-a încadrat în termenul prevăzut de lege pentru declararea apelului.
21. Conform art. 385 lit. „a” CPC al RM instanța de apel după ce judecă apelul este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărârea primei instanţe.
22. În conformitate cu art. 239 CPC al RM, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţa de judecată.
23. Articolul 241 alin. 5) CPC prevede că, în motivarea hotărîrii se indică circumstanţele cauzei, constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la

aceste circumstanţe, argumentele invocate de instanţă la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanţa.

24. Analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt şi de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluţii trebuie să fie clară şi simplă, precisă, conchisă şi fermă, să aibă putere de convingere.
25. Această dispoziţie legală a fost adoptată în scopul de a asigura o bună administrare a justiţiei, de a întări încrederea justiţiabililor în hotărârile judecătoreşti şi de a da posibilitatea instanţelor superioare să-şi exercite controlul judecătoresc.
26. Suplimentar, Colegiul remarcă că hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanțele care au importanță la soluționarea cauzei și care au fost verificate în ședința de judecată multilateral, complet și au fost elucidate probele privind circumstanțele constatate ale cauzei. Concluziile privind circumstanțele de fapt ale cauzei se motivează în hotărâre prin probele enumerate în art. 117 CPC, iar în conformitate cu art. 118 alin. (5) CPC, instanța judecătorească (judecătorul) este în drept să propună părților și altor participanți la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare și să dovedească faptele ce constituie obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.
27. În conformitate cu prevederile art. 121 Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.
28. Articolul 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
29. În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acțiunii.
30. În conformitate cu prevederile art. 118 al-le (1) - (3) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Partea care nu a exercitat pe deplin obligația de a dovedi anumite fapte este în drept să înainteze instanței judecătorești un demers prin care solicită audierea părții adverse în privința acestor fapte dacă solicitarea nu se referă la circumstanțele pe care instanța le consideră dovedite. Circumstanţele care au importantă pentru soluționarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.
31. În corespundere cu art. 6 paragraful 1 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale şi jurisprudenţa CtEDO, instanţele de judecată sunt obligate să motiveze hotărârile sale, care vor trebui să conţină circumstanţele cauzei constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile referitor la

admiterea sau respingerea acţiunii, alte chestiuni ce au fost soluţionate în cadrul judecării pricinii, legea materială şi/sau procedurală aplicată în cadrul judecării pricinii, argumentele instanţei în caz de respingere a unor probe prezentate de participanţi etc.

32. Conform art. 373 Cod de procedură civilă, (1) Instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. (3) În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. (5) Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. (6) Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor când consimte şi când hotărârea este atacată şi de alţi participanţi la proces.
33. Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar invocate de părți şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.
34. Or, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor instanței de apel, ultima are obligaţia să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare *(Hirro Balani vs Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis vs Grecia nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43).*
35. Articolul 5 alin. 1) Cod de procedură civilă declară, că orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.
36. Probatoriul cauzei atestă că, prin Decizia asupra cauzei contravenționale din 14.10.2024, Surchicin Anton a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzută de art. art. 69 alin. (1), 78 alin. (1), 354 alin. (1), 357 alin. (1) Cod Contravențional, pentru faptul că la data de 27 august 2023, aproximativ ora 22 - 22.30, aflându-se în ***** a manifestat un comportament neadecvat în raport cu Leahu Elena, înjurându-o și aplicându-i lovituri, cauzându-i vătămări neînsemnate (f.d.17), proces contravențional care a fost încetat în baza art.art. 30 alin. (1), (2), art. 441 și art. 26 lit. d) Cod contravențional.
37. Astfel, reclamanta Leahu Elena cu referire la prevederile art-lor 19, 1998, 2025, 2033, 2036-2037 Cod civil, a depus prezenta acțiune civilă în judecată către Surchicin Anton prin care a solicitat încasarea prejudiciului moral și biologic cauzat prin contravenție.

38. Fiind investită cu examinarea cauzei în fond, prima instanță prin hotărârea din 20 martie 2025 a concluzionat asupra temeiniciei parțiale a revendicărilor reclamantei Leahu Elena.
39. Întru motivarea soluției adoptate, instanța de fond a reținut că pârâtul este răspunzător pentru prejudiciul cauzat, însă cuantumul despăgubirii morale solicitate este exagerat, acesta fiind redus la suma de 3000 lei, fiind respinsă acțiunea în latura pretenției privind încasarea prejudiciului biologic.
40. Exprimându-și dezacordul cu soluția primei instanțe, reclamanta Leahu Elena a contestat-o cu apel, invocând argumentele enumerate mai sus.
41. Astfel, din cererea de apel rezultă că apelanta Leahu Elena își manifestă dezacordul cu hotărârea instanței de fond în latura respingereii pretenției privind încasarea prejudiciului biologic și în latura cuantumului prejudiciului moral dispus spre încasare.
42. În conformitate cu art. 45 alin.1) Cod contravențional, Persoana al cărei drept sau interes legitim a fost lezat prin contravenţie îl poate apăra prin acţiune civilă depusă conform legislaţiei procedurale civile. Această persoană are în special dreptul la repararea prejudiciului patrimonial şi a celui nepatrimonial cauzat prin contravenţie.
43. Conform art.387 alin.1) din Codul contravențional, este victimă persoana fizică sau persoana juridică căreia, prin contravenție, i-au fost cauzate prejudicii morale, fizice sau materiale.
44. În conformitate cu art.9 alin.2) lit. f) Cod Civil, drepturile şi obligațiile civile apar în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane.
45. Art.16 alin. (1) lit. g) Cod civil prevede că, apărarea dreptului civil se face, în condiţiile legii, prin repararea prejudiciului patrimonial şi, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial.
46. Conform prevederilor art. 19 alin.1), 2), 3) Cod Civil, în condiţiile legii, persoana lezată ntr-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel. Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum şi profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat). Se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferințele fizice şi psihice, precum şi diminuarea calității vieții. În cazul vătămării sănătății, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacități a corpului uman (prejudiciu biologic).
47. Potrivit prevederilor art. 21 Cod Civil, drepturile personale nepatrimoniale şi alte valori nemateriale sunt apărate în cazurile şi în modul prevăzut de prezentul cod şi de alte legi, în limita în care folosirea modalităţilor de apărare a drepturilor civile reiese din esenţa dreptului încălcat şi din caracterul consecinţelor acestei încălcări.
48. În sensul normei enunțate, Colegiul Civil reține că, repararea prejudiciilor reprezintă acea metodă de apărare a drepturilor civile încălcate, care dă posibilitate persoanei drepturile căreia au fost lezate să ceară repararea integrală acestora.

49. Posibilitatea persoanelor fizice de a apela la metoda de reparare a prejudiciilor rezultă din faptul lezării lor în drepturi, metodei de reparare a prejudiciilor îi este atribuit un caracter universal de apărare a drepturilor civile.
50. În aceste circumstanțe Colegiul apelează la dispozițiile capitolului XXXIII Cod Civil, care stabileşte condiţiile survenirii răspunderii pentru cauzarea de prejudicii, subiecţii care răspund pentru prejudiciile cauzate, precum şi ordinea de repararea a prejudiciului cauzat vieţii şi sănătăţii persoanelor, compensarea pagubei morale.
51. Aici colegiul civil remarcă faptul că, norma de drept comun în materia răspunderii delictuale (obligațiilor delictuale), ce consacră principiul reparării integrale a prejudiciului extra contractual, se conține în art. 1998 alin.1) Cod Civil, care prevede că, cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.
52. Astfel, pentru apariţia răspunderii delictuale este necesar un fapt juridic. Componenţa delictului civil include următoarele elemente (condiţii): prejudiciul, fapta ilicită, raportul cauzal dintre faptă şi prejudiciu şi vinovăţia. Acestea sunt condiţiile generale necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale. Lipsa unei condiţii, potrivit regulii generale, exclude răspunderea delictuală, cu excepţia cazurilor expres prevăzute de lege când răspunderea delictuală se poate angaja şi în lipsa unor condiţii. Nu poate exista răspundere delictuală dacă nu s-a produs un prejudiciu. Prejudiciul constituie consecinţele negative cu caracter patrimonial sau nepatrimonial (moral) ale faptei ilicite, apărute ca urmare a lezării drepturilor subiective. Pentru antrenarea răspunderii delictuale este necesar ca între fapta ilicită şi prejudiciu să existe un raport cauzal. Raportul cauzal este şi condiţia în funcţie de care se determină mărimea despăgubirii. Se repară numai prejudiciul care este consecinţa directă a faptei ilicite.
53. Analizând cuantumul probelor prezentate în instanța de fond, ținând cont de normele legal citate mai sus prin prisma situației din speța dată, se atestă că, potrivit regulii generale, pentru angajarea răspunderii delictuale, este necesară vinovăţia autorului faptei ilicite. Nu întotdeauna aceeaşi persoană întruneşte calitatea de autor al faptei ilicite şi cea de debitor în obligaţia delictuală.
54. Conform prevederilor art. 2036 alin.1) CC, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri.
55. În contextul dispozițiilor legal citate, Colegiul atestă că reclamanta Leahu Elena înaintatând prezenta acțiune în judecată către Surchicin Anton a solicitat inclusiv încasarea prejudiciului moral în cuantum de 30000 lei cauzat prin săvârșirea faptei socialmente periculoase de către pârât.
56. În această ordine de idei se atestă că, în urma acțiunilor ilegale ale lui Surchicin Anton care au dus la sancționarea contravențională a acestuia, lui Leahu Elena i-a fost cauzat inevitabil un prejudiciu moral, respectiv este pasibil de răspundere de daune prevăzute de articolele 2036 – 2037 Cod civil citate supra.

57. În atare circumstanțe, Colegiul conchide că instanța de fond în mod întemeiat a dispus încasarea prejudiciului moral în sumă de 3000 de lei, compensație care este suficientă și echitabilă în raport cu prejudiciului moral suferit de apelantă.
58. Referitor la alegațiile reclamantei-apelantei Leahu Elena precum că, instanța de fond în mod subiectiv a apreciat cuantumul prejudiciului moral la suma de 3000 lei, astfel nu a ținut cont de faptul că prejudiciul moral în mărime de 3000 lei nu este proporțional suferințelor suportate de ultima, Colegiul civil reține următoarele.
59. În acest sens Colegiul menționează că, la determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.
60. Prin urmare, la stabilirea prejudiciului moral, prima instanță s-a bazat pe principiile compensării rezonabile și echitabile a prejudiciului moral prevăzute și de art. 41 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale corect concluzionând că reclamanta a suferit diferite consecințe negative pe plan moral, estimându-le la suma de 3000 lei.
61. Însă, suma de 30 000 lei solicitată spre încasare de către reclamantă-apelantă cu titlu de prejudiciu moral, este excesivă și disproporțională principiilor compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral.
62. La caz, nu se neagă faptul că pârâtul/intimat Surchicin Anton a săvârșit fapte socialmente periculoase față de apelanta Leahu Elena, însă, luând în considerație, principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, ținând cont de gravitatea abaterilor care i-au fost aduse reclamantei-apelantei, instanța de fond corect a conchis că, din contul lui Surchicin Anton urmează a fi încasat prejudiciul moral în mărime de 3000 lei, astfel just respingând în rest acțiunea ca neîntemeiată.
63. Colegiul v-a respinge argumentul apelantei, potrivit căruia cuantumul prejudiciul moral ce urmează a fi dispus spre incasare, urmează a fi majorat inclusiv și din considerentul că intimatul a fost sancționat în baza a trei fapte contravenționale, circumstanță ce a sporit esențial gradul suferințelor morale cauzate. Or,din materialele cauzei reiese cu certitudine că acțiunile pârâtului s-au consumat în același context de timp și loc (27 august 2023, orele 22:00–22:30, *****). Comportamentul neadecvat s-a manifestat printr-un singur episod contravențional. Încadrarea juridică a acestei conduite în baza a trei articole din Codul Contravențional reprezintă exclusiv o calificare juridică multiplă (concurs ideal de contravenții) și nu o pluralitate de acțiuni contravenționale separate.
64. Prin urmare, la stabilirea cuantumului compensației pentru prejudiciul moral, instanța de judecată nu operează cu un algoritm matematic de majorare a sumei în funcție de numărul de articole reținute de agentul constatator în decizia de sancționare. Prejudiciul moral reflectă intensitatea suferințelor psihice sau fizice reale generate de fapta ilicită unică, privită în ansamblul ei. Majorarea simbolică a despăgubirii prin prisma numărului de norme juridice încălcate ar transforma această compensație într-o sancțiune punitivă civilă excesivă, contrară principiilor echității și rezonabilității.

65. Astfel, luând în considerare circumstanțele cauzei, caracterul vătămărilor (calificate ca neînsemnate), intensitatea și durata suferințelor psihice resimțite de victimă, gradul de vinovăție al pârâtului, dar și faptul că procesul contravențional a fost încetat din motive de prescripție fără aplicarea unei pedepse, Colegiul consideră că suma solicitată/acordată trebuie raportată la unicitatea evenimentului. Prin urmare, evaluarea suferinței se va face prin prisma unui singur incident.
66. La acest capitol Colegiul reține că, la stabilirea cuantumului prejudiciului moral prima instanță a ținut cont de criteriul general invocat de CEDO, ce constă în aceea că despăgubirile trebuie să prezinte un raport rezonabil de proporționalitate cu atingerea adusă reputației, având în vedere totodată, gradul de lezare a valorilor sociale ocrotite, intensitatea și gravitatea atingerii adusă acestora. În situația daunelor morale datorită naturii lor nepatrimoniale o evaluare exactă a acestora în bani nu este posibilă, întinderea despăgubirilor realizându-se prin apreciere raportată la elementele de fapt.
67. Astfel, în temeiul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că indemnizația trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire și se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit (hot. CEDO, Nikolova v. Bulgaria din 25.03.1987, T.W. v. Malta 29.04.1999).
68. Cuantumul despăgubirilor trebuie astfel stabilit, încât acestea să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor și nici venituri nejustificative pentru victimele daunelor (Beylor v. Italia 28.05.2002, Selmouni v. Franța 28.07.1999).
69. Distinct, Colegiul judiciar conchide că prima instanță în mod întemeiat a reținut că este neîntemeiată pretenția înaintată de Leahu Elena privind repararea prejudiciului biologic, din cele ce succed.
70. Potrivit art. 2033 Cod civil, în cazul vătămării integrităţii corporale sau altei vătămări a sănătăţii, pe lîngă repararea prejudiciului patrimonial şi celui moral, se va plăti o despăgubire separată pentru însăşi vătămare (prejudiciul biologic).Vătămarea sănătăţii cuprinde şi vătămarea sănătăţii mintale doar dacă ea se manifestă printr-o maladie sau o stare care necesită asistenţă ori un serviciu medical.
71. Cu titlu de noțiune Colegiul reține că, prejudiciu biologic presupune în sine pierderea sau diminuarea unei capacități a corpului uman.
72. Respectiv, pentru antrenarea răspunderii delictuale ca urmare a cauzării prejudiciului biologic, urmează a fi întrunite următoarele condiții:
    a. modificarea aspectului exterior, adică a caracteristicilor morfologice ale persoanei;
    b. reducerea eficienței psiho-fizice, adică diminuarea posibilității de utilizare a propriului corp;
    c. reducerea capacităților sociale, adică a aptitudinii de afirmare a persoanei în mediul ambiant prin relaționare cu și/sau alți indivizi;
    d. pierderea sau reducerea capacității generale de muncă;
    e. pierderea sau lezionarea dreptului de a alege în mod liber meseriei sau profesiei;

f. depunerea unui efort major în desfășurarea propriei activități, fără pierderea sau reducerea câștigului realizat.

73. În speță, Leahu Elena invocă repararea prejudiciului biologic ca urmare a vătămării corporale manifestată prin *****, care potrivit raportului de constatare nr.202425D0072 din 15.03.2024 se califică ca vătămare neînsemnată.
74. Colegiul civil analizând probele anexate la materialele cauzei, concluzionează că vătămările și leziunile corporale constatate la apelanta Leahu Elena nu au avut ca efect pierderea sau diminuarea capacității a organismului uman.
75. Respectiv, reclamantei nu i-a fost cauzat în mod efectiv un prejudiciu biologic, în sensul unui prejudiciu care să afecteze integritatea fizică și funcționalitatea sau capacitatea organismului său, circumstanță care înlătură orice posibilitate de a reține răspunderea delictuală a pârâtului Surchicin Anton în această privință, deoarece la caz lipsesc elementele esențiale ale unui prejudiciu bilogic și anume pierderea capacității organismului de a funcționa corespunzător.
76. Prin urmare, instanța de fond în mod întemeiat a respins pretenția formulată de Leahu Elena privind repararea prejudiciului biologic.
77. În continuare, având în vedere dispozițiile art. 94 alin.1)CPC, Colegiul civil reține că în cazul în care acțiunea civilă înaintată de Leahu Elena fost admisă în parte, instanța de fond just a admis și cerința privind compensarea cheltuielilor de judecată proporțional pretențiilor admise, situație conformă prevederilor art. art. 94 și 96 Cod de procedură civilă.
78. Prin prisma celor reținute Colegiul constată că, prima instanţă a examinat pricina respectivă în coroborare cu prevederile legislației în vigoare, desfășurând examinarea litigiului pe principiul contradictorialităţii şi egalităţii părţilor în drepturile procedurale, organizând procesul astfel încît părţile au avut posibilitatea de a-şi formula, argumenta şi dovedi poziţia în proces, de a alege modalităţile şi mijloacele susţinerii ei de sine stătător şi independent de instanţă, de alte organe şi persoane, de a-şi expune opinia asupra oricărei probleme de fapt şi de drept care are legătură cu pricina dată judecăţii şi de a-şi expune punctul de vedere asupra iniţiativelor instanţei, respectiv acordând posibilitate participanților la proces de a-și expune poziția, totodată păstrîndu-și imparţialitatea şi obiectivitatea, creînd condiţii pentru exercitarea drepturilor participanţilor la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanţelor reale ale pricinii.
79. Reieşind din cele expuse, Colegiul judiciar consideră că, motivarea pretenţiilor expuse în cererea de apel nu sunt bazate pe careva probe concludente, deaceea se ajunge la concluzia că apelul trebuie să fie respins, iar hotărârea primei instanţe - menţinută.
80. În temeiul art-lor 385 lit. „a” CPC al RM, Colegiul civil,

decide:

Respinge cererea de apel declarată de Leahu Elena reprezentată de avocatul Munteanu Diana.

Menține hotărârea judecătoriei Orhei, sediul central din 20 martie 2025 emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Leahu Elena către Surchicin

Anton privind repararea prejudiciului moral, biologic și încasarea cheltuielilor de judecată, fără modificări.

Decizia este definitivă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,
judecător **Elena Grumeza**

Judecătorii **Ivan Parii** **Natalia Costaș**